

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

București, 15 ianuarie 2015

COMUNICAT

Pentru a marca Ziua Culturii Naționale din acest an, Comitetul Național Român/CNR ICOMOS aduce în atenția publică a societății un set de principii pe baza cărora ar trebui să regândim sistemul legal și administrativ în care protejăm patrimoniul cultural. Aceste principii au fost enunțate și structurate de către conducerea CNR ICOMOS, apoi completate și amendate de către corpul membrilor săi, cu scopul susținerii eforturilor instituționale de a finaliza o veche inițiativă de reformă legislativă ce ar trebui să se concretizeze într-un Cod al Patrimoniului.

Din păcate, nici în cursul anului 2014, lucrul asupra proiectului de Cod al Patrimoniului nu s-a putut concretiza încă, având în vedere dese schimbări de viziuni politico-administrative din ultimii ani care au afectat inclusiv Ministerul Culturii și Secretariatul de Stat pentru Patrimoniu din acest minister ce coordonau elaborarea acestui proiect legislativ. Practic, putem constata că în ultimii mai bine de 7 ani, toți miniștrii culturii au declarat intenția de a elabora și finaliza acest Cod fără ca acest lucru să se poată întâmpla în dese și scurtele lor mandate politice. Codul Patrimoniului poate fi realizat numai dacă se va putea trece peste aceste diferențe de viziuni și dacă va fi recunoscut ca un proiect de importanță națională, ce necesită obținerea unui consens politic și social foarte larg, obiectiv pe care CNR ICOMOS îl susține fără rezerve.

CNR ICOMOS consideră că acest proiect legislativ nu trebuie abandonat și de aceea rămâne disponibil pentru a susține finalizarea elaborării și aducerea sa în dezbatere publică spre a-l concretiza într-o nouă lege, cu o viziune unitară asupra chestiunii patrimoniului ca factor fundamental în determinarea identității noastre și în asigurarea unei dezvoltări economice cu adevărat sustenabile. Recunoașterea acestor principii de către întreg spectrul politic, de către societatea civilă în ansablul ei, ar constitui un prim pas concret în a sintetiza toate ideile și propunerile de îmbunătățire a sistemului de protecție a patrimoniului cultural care s-au făcut până în prezent. Nu putem însă înainta pe această cale fără a clarifica la nivel național câteva aspecte ce sunt în același timp și sensibile și fundamentale în gestionarea patrimoniului cultural cum sunt raportările la: proprietate, dezvoltarea durabilă, concepte precum autenticitate, protecție sau restaurare respectiv la așteptările cetățenilor privind reprezentarea lor culturală pe plan intern sau internațional.

CNR ICOMOS își exprimă convingerea că, odată recunoscute și acceptate principiile propuse cu ocazia acestui moment festiv, calea politică și administrativă de finalizare a acestui proiect de importanță națională care este Codul Patrimoniului va fi mai ușor de parcurs, cu rezultate benefice pentru patrimoniul cultural în întregul său.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZELE PATRIMONIULUI CULTURAL

TEZA I: PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL ESTE O EXPRESIE A INTERESULUI PUBLIC GENERAL INDUCÂND RESPONSABILITATEA STATULUI GARANTATĂ PRIN CONSTITUȚIE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Patrimoniul cultural este <u>național</u> nu pentru că ar materializa valori sau creația unitară, omogenă, a unei anumite comunități (fie ea majoritară ori minoritară) ci pentru că transcende prin existența sa expresia valorilor unui singur creator, a unei singure colectivități, a unei comunități sau regiuni, pentru a le oferi națiunii ori chiar lumii întregi; din existența sa izvorăște un interes public general, național. Acest interes public general se transferă în protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural și este sursa legitimității acțiunii normative, incitative sau coercitive, după caz, a autorităților publice, fie ele centrale sau locale, pe întreg teritoriul național. Subiectul și conținutul Codului Patrimoniului excede, prin urmare, competențele Ministerului Culturii (cu toate denumirile sale recente) și ale instituțiilor din subordinea sa, cuprinzând regimul juridic al bunurilor și expresiilor patrimoniale, indiferent de autoritatea de specialitate responsabilă de protecția ori punerea lor în valoare. Conservarea patrimoniului cultural fiind de interes public, rezultă că dreptul colectiv primează în fața celui individual în ce privește deciziile care ar putea interfera cu dreptul de proprietate asupra elementelor care sunt protejate legal; astfel, indiferent de forma sa juridică de proprietate, conservarea patrimoniului cultural privește întreaga colectivitate căreia acesta îi aparține direct sau indirect, având în vedere implicațiile asupra mediului ambiant și asupra identității culturale comune. Statul are obligația ca, atât la nivelul administrației centrale cât și la nivelul administrațiilor locale, să prevadă structuri administrative încadrate corespunzător ca număr și pregătire profesională astfel încât să poată fi îndeplinite permanent și în condiții optime, cu încărcarea de sarcini de serviciu în limite rezonabile prevăzute de normele de lucru, a tuturor obligațiilor de organizare, coordonare și control în domeniul protejării patrimoniului cultural ce îi revin.	- Includerea în legislație a unor prevederi acoperind atât patrimoniul cultural mobil și imobil, cât și patrimoniul aparținând arhivelor (ce țin de Ministerul Afacerilor Interne), peisajul și zonele protejate (reglementate de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice), monumentele comemorative de război (de care este responsabil Ministerul Apărării Naționale). - În susținerea obligațiilor deja asumate prin acte internaționale precum Convenția de la Granada privind protecția patrimoniului arhitectural al Europei, distrugerea deliberată sau prin neglijență, precum și mutilarea unor bunuri ale patrimoniului cultural național trebuie contracarate prin măsuri de protecție preventive extreme precum exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunurilor patrimoniului cultural național puse în pericol sau, în cazuri descrise de legea penală, chiar prin măsuri punitive extreme precum confiscarea bunurilor patrimoniului cultural național puse în pericol. - Politicile guvernamentale vor urmări oprirea degradării accelerate a sistemului administrativ specific și vor viza întărirea capacității administrative în domeniul patrimoniului cultural prin refacerea rezonabilă a efectivelor corpului tehnico-administrativ care a scăzut continuu în număr dar a crescut permanent ca medie de vârstă, urmărind și perfecționarea profesională continuă a acestui corp.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZA II: PATRIMONIUL CULTURAL ESTE UN COMPLEX DE BUNURI ȘI EXPRESII CULTURALE CE SUNT SUBIECTUL UNOR CONVENȚII INTERNAȚIONALE LA CARE ROMÂNIA A ADERAT	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Definiția patrimoniului cultural în Codul Patrimoniului trebuie să acopere integral și explicit definițiile folosite în Convențiile UNESCO la care a aderat România (Haga 1954 PI și PII, Paris 1970, Patrimoniul Mondial Paris 1972, Diversității Expresiilor Culturale, Patrimoniului intangibil, Patrimoniului subacvatic, precum și cele ale Consiliului Europei (la Valetta 1992, Granada 1985, Florența 2001, eventual Faro 2005). Altfel s-ar putea ajunge în situația în care obligațiile asumate prin semnarea convențiilor internaționale nu s-ar putea implementa pentru că nu ar exista o acoperire juridică perfectă între categoriile internaționale și cele din Codul Patrimoniului.	Definirea domeniului patrimoniului cultural național în limite suficiente de largi pentru a putea acoperi definițiile din Convențiile la care România este parte și a cuprinde diversitatea formelor și expresiilor culturale, precum și evoluția lor în viitorul apropiat, predictibil.
TEZA III: PATRIMONIUL CULTURAL NU ESTE FORMAT DOAR DIN ELEMENTE “MAJORE”; EL INCLUDE ȘI ELEMENTE MAI PUȚIN IMPORTANTE, CHIAȚ MODESTE DAR CARE POT CONSTITUI CONTEXTUL PRIMELOR, CONTURÂND ÎMPREUNĂ VALORILE CIVILIZAȚIEI TRADIȚIONALE.	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Protecția patrimoniului nu poate avea decât o abordare cu perspectivă globală, ce ține seama de context, cu impact deosebit asupra politicilor de dezvoltarea a teritoriului ce implică patrimoniul cultural material din domeniile arheologiei sau al patrimoniului construit.	- Promovarea de politici de conservare integrată și de dezvoltare sustenabilă care să favorizeze conservarea și reutilizarea clădirilor a căror importanță nu justifică o protecție legală dar care contribuie la definirea valorii de ansamblu a unei zone percepute ca fiind de importanță culturală pentru comunitate; - Promovarea salvagădării orașelor și a zonelor istorice prin canalizarea atenției actului conservativ nu doar asupra clădirilor ci asupra tuturor acelor aspecte ce definesc caracterul specific al orașului sau zonei istorice precizate în Carta de la Washington (ICOMOS 1987). - Limitarea recompenselor pentru descoperirile întâmplătoare de bunuri arheologice făcute cu distrugerea contextului în care se aflau și promovarea reglementărilor care să asigure consemnarea și înțelegerea informațiilor cultural-istorice ce definesc astfel de descoperiri; - Promovarea tuturor reglementărilor și a practicilor care

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

	să favorizeze, dincolo de expunerea și conservarea bunurilor culturale mobile care prezintă un interes major pentru societate, deplină cunoaștere și înțelegere a contextului cultural în care acestea au fost create.
TEZA IV: CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ARE CA SCOP TRANSMITEREA NEALTERATĂ ȘI AUTENTICĂ A INFORMAȚIEI CE DEFINEȘTE MEMORIA CULTURALĂ CĂTRE GENERAȚIILE VIITOARE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Orice decizie administrativă pe care autoritățile o iau în ce privește măsurile de protejare ale patrimoniului cultural național trebuie să fie fundamentată pe principiile științifice formulate de organizațiile internaționale care asigură consultanța UNESCO în domeniile lor de competență – ICOMOS, ICOM, IUCN, ICCROM. Acestea se regăsesc de regulă în documente adoptate de specialiști în domeniul patrimoniului cultural sub formă de carte sau alte documente similare și urmăresc asigurarea menținerii autenticității patrimoniului cultural. Menținerea autenticității (și implicit a valorii) unei resurse de patrimoniu cultural presupune păstrarea ei nealterată din punct de vedere al materialelor, manoperei, concepției și contextului său cultural (inclusiv relația resursei de patrimoniu cu mediul construit). O resursă de patrimoniu cultural substanțial reconstruită devine un produs al prezentului, pierzându-și valoarea intrinsecă.	- Includerea între principiile de funcționare ale comisiilor de specialitate a regulii fundamentării recomandărilor acestora numai pe prevederile legale și normative în vigoare dublate de principiile științifice ale cartelor relevante. Acestea sunt în prezent: Carta de la Veneția din 1964, Declarația de la Nara asupra autenticității din 1996, Declarația de la Amsterdam privind protecția patrimoniului arhitectural al Europei din 1975, Burra Charter din 1979-1999. La acestea se pot adăuga alte documente similare - Alterarea autenticității obiectului de patrimoniu trebuie respinsă apriori, grija pentru respectarea autenticității fiind însuși fundamentul noțiunilor de “conservare” sau “restaurare”. De aici decurg toate condițiile cu privire la atestarea specialiștilor, acreditarea laboratoarelor sau avizarea proiectelor și de intervenție asupra obiectelor aparținând patrimoniului cultural național. - În vederea preservării autenticității bunurilor patrimoniului cultural național se vor prevedea acele măsuri necesare de derogare de la aplicarea unor norme tehnice care sunt imperative pentru bunurile comune contemporane și stabilirea unor măsuri alternative compensatorii rezonabile în ce privește aplicarea respectivelor norme (cum ar fi cele privind asigurarea seismică, siguranța la foc, exigențele de izolare termică, a celor de poluare sau alte asemenea.). Pentru aceste situații în care sunt necesare măsuri de ameliorare a performanțelor bunurilor aparținând patrimoniului cultural național, intervențiile conservative trebuie să prevadă doar acele măsuri compatibile caracteristicilor acestora, fără a le altera autenticitatea.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZA V: PROTEJAREA SI PUNEREA ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL IMPLICĂ MENȚINEREA DIVERSITĂȚII SI COMPLEMENTARITĂȚII TUTUROR EXPRESIILOR ȘI FORMELOR SALE, LOCALE ȘI REGIONALE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
În diversitatea formelor și expresiilor sale patrimoniul cultural național constituie un corp indivizibil, atât prin contribuția sa la valorile europene și universale, cât și prin natura obligațiilor pe care le generează persoanelor și autorităților publice. Patrimoniul cultural național nu se compune din valori privilegiate ori discriminate pentru că ar aparține unor anumite forme regionale sau locale ori pentru că fac parte dintr-o anumită expresie patrimonială, fie ea tangibilă ori intangibilă. Afectarea unor forme și expresii ale patrimoniului cultural conduce la sărăcirea acestuia în totalitatea și complexitatea sa. Acțiunea autorităților publice își găsește în acest context legitimitatea necesară intervenției asupra gestiunii tuturor formelor de expresie a patrimoniului cultural, indiferent de regimul de proprietate sau administrare.	- Corelarea regimurilor de monitorizare, gestiune și sancționare între toate formele și expresiile patrimoniului cultural. - Promovarea unui regim de sancțiuni având ca principiu aplicarea de măsuri corelative de recuperare a prejudiciului și, după caz, obligarea la recuperarea integrală a valorilor culturale afectate, la readucerea terenurilor și a construcțiilor ori a artefactelor afectate la situația de integritate stabilită prin expertiză specifică.
TEZA VI: PATRIMONIUL CULTURAL CONTRIBUIE LA FORMAREA NOILOR GENERAȚII ÎNTR-O SOCIETATE INCLUZIVĂ	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Privit ca o resursa fundamentală a transmiterii mesajului identitar de la o generație la următoarea, patrimoniul cultural reprezintă temeiul obiectiv al dialogului între generații, comunicării dintre categoriile sociale și al solidarității naționale. Aceasta din urmă este exprimată instituțional prin parteneriatul în diverse forme dintre Stat și deținătorii bunurilor sau expresiilor patrimoniale în vederea protejării și punerii lor în valoare. Pastrarea de către persoanele de drept public ori privat, în numele generațiilor prezente și viitoare a bunurilor și expresiilor patrimoniului cultural justifică, printre altele, sprijinul tehnic, financiar sau fiscal al Statului.	- Instituirea unor forme de învățământ pentru meserii de patrimoniu, care să asigure perpetuarea unor meșteșuguri tradiționale locale, să asigure manoperă calificată pentru intervențiile de restaurare și totodată să creeze noi locuri de muncă. - Asigurarea de condiții și facilități egale tuturor categoriilor de deținători (privat, public, persoane fizice sau juridice) în vederea protejării, întreținerii, conservării și restaurării bunurilor patrimoniului cultural; - Sprijinirea proprietarilor privați ce întreprind pe cheltuiala proprie lucrări de conservare și restaurare a bunurilor din patrimoniul cultural național prin asigurarea, în baza documentelor justificative, a unor deduceri fiscale sau altfel de compensații; - Scutiri de impozite ale câștigurilor obținute de proprietarii privați ce pun la dispoziția publicului pentru vizitare în condiții muzeale monumentele istorice sau bunurile patrimoniului cultural național mobil.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZA VII: PATRIMONIUL CULTURAL ESTE O RESURSA A DEZVOLTĂRII DURABILE; PROTEJAREA ȘI PUNEREA SA ÎN VALOARE CONCORDĂ CU PRINCIPIILE COMPETITIVITĂȚII TERITORIALE, ECONOMICE ȘI SOCIALE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Teza reflectă în mod direct concepțiile susținute consecvent de UNESCO și care afirmă că păstrarea și afirmarea diversității culturale reprezintă cel de al IV-lea pilon al dezvoltării sustenabile, alături de dezvoltarea economică, dezvoltarea socială și de protecția mediului (UNESCO, The Universal Declaration on Cultural Diversity, 2001; UN, Johannesburg World Summit on Sustainable Development, 2002; UNESCO, The Paris Declaration "On heritage as a driver of development", 2011) Această teză îndreptățește responsabilizarea autorităților administrației publice locale în protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național, din perspectiva contribuției acestuia la economia și identitatea locală, fiind totodată izvorul legitimității procesului de descentralizare; pe de altă parte, caracterul de resursă neregenerabilă a expresiilor patrimoniale impune în sarcina autorităților publice centrale de specialitate asigurarea disponibilității valorilor patrimoniale - în deplina lor autenticitate și integritate - pentru generațiile următoare.	- Definirea domeniilor și a limitelor descentralizării, deconcentrării și dereglementării plecând de la principiile legii cadru a descentralizării; - Crearea de condiții pentru ca autoritățile administrației publice locale să aibă capacitatea legală și posibilitatea financiară de a contribui la protejarea tuturor bunurilor de patrimoniu cultural aflate pe teritoriul lor administrativ; - Constituirea de fonduri locale de conservare, alimentate din taxele de autorizare a construcțiilor, prin transferarea la bugetele locale a cotelor prelevate de Inspectoratul de Stat în Construcții; - Definirea mai precisă a noțiunilor de patrimoniu cultural național de importanță locală, de zone construite protejate de interes local, pe baza capacității comunităților de a-și defini și gestiona autonom bunuri și expresii culturale cu caracter identitar; - Crearea cadrului legal pentru descentralizarea în domeniul patrimoniului cultural național plecând de la principiul asigurării de către autoritățile centrale de specialitate a definirii bunurilor și expresiilor patrimoniului cultural național, instituirii regimului de protecție precum și a inspecției, monitorizării cu menținerea rolului autorităților centrale de specialitate ca instanțe de apel pentru deciziile autorităților locale afectând patrimoniul cultural național. - Adoptarea de reglementări care să permită ca la selectarea proiectelor de finanțare a investițiilor locale, la valori de investiție apropiate să fie selectate prioritar acele proiecte care pun accent pe revitalizarea patrimoniului cultural național. - Utilizarea contemporană a patrimoniului cultural considerat ca "resursă" în manieră integrată procesului de planificare a unei dezvoltări sustenabile, determinând constrângerile ce se aplică de regulă utilizării bunurilor epuizabile, în concordanță cu recomandările Consiliului Europei formulate în declarația finală a celei de-a patra Conferințe a miniștrilor responsabili cu protecția patrimoniului desfășurată la Helsinki în 1996.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZA VIII:

PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL ESTE OBLIGAȚIA TUTUROR DAR NU TREBUIE SĂ FIE POVARĂ PENTRU NIMENI

<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Indiferent de forma juridică de proprietate, patrimoniul cultural aparține colectivității iar dreptul colectiv primează în fața celui individual. Prezervarea patrimoniului cultural național implică servituți asupra drepturilor de proprietate și a utilizării ce sunt impuse de interesul public. Deținătorii privați au, ca urmare, dreptul la unele compensații din partea societății pentru tulburările dreptului lor de proprietate izvorâte din servituți care urmăresc exigența conservării nealterate a acelor bunuri ce aparțin patrimoniului cultural național (cum ar fi imposibilitatea dezvoltării indicatorilor urbanistici P.O.T. sau C.U.T. ori obligativitatea menținerii unor părți de construcție lipsite de utilitate contemporană ori care prin prezența lor împiedică realizarea unor construcții noi adaptate cerințelor proprietarilor.) Servituțile pot crea conflicte mai severe cu dreptul de proprietate și de utilizare în cazul funcțiunilor cu caracter lucrativ.	- Eliminarea distincției actuale între uzul patrimoniului de tip non-profit și uzul în cadrul unor activități cu caracter comercial în ce privește subvențiile acordate prin scutiri de la diverse taxe sau imozite. De regulă, utilizările în activități de natură lucrativă sunt și cele mai dinamice și mai susceptibile a crea presiuni în sensul alterării patrimoniului decât cele non-profit ce sunt cu precădere din zona locuirii. - Extinderea compensărilor din domeniul taxelor sau impozitelor asupra tuturor categoriilor de patrimoniu cultural național pentru a stimula interesul de a declara și de a deține obiecte culturale protejate spre deosebire de situația actuală în care restricțiile necompensate duc la lucrări ilicite sau la abandon în vederea autodemolării acelor construcții asupra cărora s-a instituit un grad de protecție și care împiedică astfel valorificarea comercială a terenurilor. În lipsa unor compensații corect calibrate, servituțile generează pierderi prin imposibilitatea fructificării unui potențial imobiliar al terenurilor grevate de sarcini. - Subvenționarea unor costuri legate de obligațiile contemporane care vizează "reabilitarea termică", cu condiția respectării principiului protejării autenticității construcțiilor sau a zonelor protejate, astfel încât îmbunătățirile necesare să poată fi aduse fără a afecta aspectul elementelor originale valoroase, cu precădere la nivelul anvelopantei (și nu cu consecințele rezultate în prezent din utilizarea metodelor curente cele mai ieftine și care au produs deja alterări majore ale patrimoniului construit clasat dar și al celui neclasat dar care constituie fondul zonelor construite protejate). - Acțiunile societății trebuie să fie de aceeași importanță atunci când se determină prioritățile de finanțare ale programelor în sensul în care formele de asociere reprezentate de autoritățile statului să aibă aceeași relevanță cu cele reprezentate de organizările societății civile – fundații sau asociații cu obiect de activitate în domeniu.

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

TEZA IX: CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ESTE UN COMPLEX DE ACȚIUNI CARE NECESITĂ ÎNALTĂ SPECIALIZARE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Specializarea profesională a celor în măsură să intervină pentru conservarea sau restaurarea bunurilor din patrimoniul cultural național precum și particularitatea unor materiale și tehnici ce nu mai sunt în prezent de uz curent generează îndeobște costuri suplimentare față de întreținerea unui bun contemporan echivalent asupra căruia nu sunt impuse servituți legale. Dificultatea sporită a unor astfel de măsuri de întreținere care nu își regăsesc compensarea financiară adecvată duce la eludarea obligațiilor legale, la lipsa de interes în specializarea profesională sau la emigrarea forței de muncă ce are o astfel de specializare către piețele patrimoniului mai ofertante din Uniunea Europeană.	- Stabilirea unor indici de cost cu grad de generalitate pentru lucrări de construcții de tip curent la întreținerile construcțiilor obișnuite și compensarea într-o formă sau alta a diferenței de cost între baremul stabilit și situația apărută ca urmare a specificității conservării/restaurării unui bun din patrimoniul cultural național. Principiul va trebui evocat în lege ca fiind o chestiune ce va face obiectul unor hotărâri de guvern periodice, cu rol de actualizare permanentă a unor astfel de indici. - Crearea unor mecanisme mai flexibile pentru asigurarea unor fonduri pentru subvenționarea dobânzilor la creditele necesare lucrărilor de conservare/restaurare a patrimoniului cultural național mobil sau imobil. Tradiția românească consemnează istoric astfel de mecanisme, comparabile cu funcționarea fundației Noblel care generează venituri destinate finanțării unor premii sau cercetări fundamentale. Astfel de fonduri au fost create și au funcționat precum legatele Elias sau Dales (sau Gojdu în Budapesta sec. XIX) care au permis Academiei Române (sau Fundației Gojdu) să finanțeze spitale, centre culturale, burse de studii pentru tineri șamd. În acest sens ar trebui mai bine definită finanțarea prin intermediul Loteriei Naționale sau a operatorilor privați de jocuri de noroc, bazat pe tradiția legislativă românească din domeniu – legile loterilor din 1883 sau 1934 care instituiau ca scop al acestora, printre altele, finanțarea artelor. - Introducerea unor obligații ale sectorului de construcții pentru finanțarea unor forme de instruire profesională și pregătirea permanentă a meșterilor specializați (a se observa modelul francez unde antreprizele trebuie să contribuie la finanțarea unor instituții – de cele mai multe ori “Les Compagnons du devoir” – cu un procent din cifra de afaceri) din aceste fonduri. Interesul unei astfel de specializări va trebui susținut și prin condiționarea dreptului de intervenție pe patrimoniul cultural național (mobil sau imobil) numai de către firmele care pot proba că au forța de muncă cu pregătirea necesară (pentru a renunța la conceptul de atestare a firmelor ce nu poate funcționa din motive de UE dar și din imposibilitatea de alege permanent atestarea firmei de calificarea meșterilor disponibili la un moment dat) pentru categoria de lucrări vizată și pentru toată durata necesară lucrărilor respective

COMITETUL NAȚIONAL ROMÂN ICOMOS

București, Str. Academiei 18-20, Sect. 1, Tel/Fax : 0040.21.3077186, www.icomos.ro

	de intervenție. - Stabilirea priorității criteriilor de competență profesională specializată în selectarea proiectanților și constructorilor cărora li se atribuie lucrări de restaurare prin proceduri de licitație publică.
TEZA X: PATRIMONIULUI CULTURAL ESTE O PARTE IMPORTANTĂ A PROMOVĂRII IDENTITĂȚII ROMÂNIEI ÎN LUME ȘI A POLITICILOR SALE EXTERNE	
<u>Consecințe</u>	<u>Măsuri propuse</u>
Politicile externe din domeniile diplomatic și cel cultural se întrepătrund și ar trebui conduse unitar de către ministerele cu responsabilități specifice, în scopul promovării internaționale a economiei românești, impactul cel mai rapid și evident fiind în sensul susținerii turismului cultural pe teritoriul național.	- Promovarea mai accentuată a patrimoniului cultural național prin participarea mai activă în derularea politicilor sau a activităților internaționale din zona de responsabilitate ale UNESCO sau ale Consiliului Europei; - Promovarea internațională a experiențelor naționale relevante pentru protejarea patrimoniului cultural prin acordarea de burse pentru studenți ai țărilor mai puțin dezvoltate, sprijin pentru protejarea patrimoniului cultural al unor astfel de țări, urmând exemplul unor state (precum Norvegia sau Olanda) al căror prestigiu internațional este semnificativ datorat și unor astfel de politici cu impact direct în influența lor politică și economică pe plan internațional.